

DEN SKJØNNE HAVFRUE.

(Magyarisk eventyr.)

Det var engang en fattig mand. Han levet i en ussel landsby. Han hadde været gift i mange aar; men han hadde ingen barn. Han og konen hans vilde saa gjerne ha et barn, og nu bad de inderlig til Gud om, at han vilde gi dem et barn som kunde bli en støtte for dem i alderdommen. Gud hørte ogsaa deres bøn, og konen fik to barn, en gut og en pike, og begge hadde de haar som lyste som guld. Nu gjaldt det om at faa et par skikkelige faddere til barna, og det var ikke saa let for dem som var saa fattige. Manden bad flere; men ingen vilde. Ja, nogen skjeldte ham og konen hans ut. Den gamle manden blev svært bedrøvet, og han visste ikke, hvad han skulde gjøre. Mens han gik paa gaten, møtte han en rik kjøbmand. Da han saa manden var saa sørgmodig, spurte han: «Hvorfor er du saa bedrøvet, gamle far?» «Maa ikke jeg være bedrøvet,» sa han, «min kone har faat to barn, og nu kan jeg ikke finde faddere til dem.» Da sa kjøbmanden: «Hør nu her, gamlefar, jeg og konen min vil svært gjerne være faddere for barna dine; for vi har ingen barn selv; men hvor bor du hen?» Den gamle svarte: «Jeg bor i et faldefærdig gammelt hus. Det er

let at finde; for utenfor døren staar et morbærtræ, den ene væggen er faldt ned, paa den andre siden er der sat støtter, og saa har jeg en hund som heter Cerberus som altid ligger under morbærtræet.» Nu løp gamlingen hjem og fortalte han hadde faat faddere, og den næste dagen kom kjøbmanden og konen hans. Da kjøbmanden fik se barna, blev han rent forundret over at der kunde findes noget saa vakkert i verden. De blev da døpt. Gutten blev kaldt Rudolf og piken Josefa. Til de var ti aar bodde de hos faren; men saa tok kjøbmanden dem til sig, og da han ikke vilde ha noget bry med al rigdommen sin, gav han hver av dem en butik. Det de tjente paa forretningen kunde de bruke som de selv vilde; men de maatte ikke røre kapitalen. Pleiebarna var svært glad over dette. De begyndte straks at handle, og snart hadde de tjent seks hundrede daler. Engang de hadde litet at gjøre, skulde de finde paa noget at fordrive tiden med, og Rudolf sa til Josefa: «Gaa bort og hent et kortspil, saa morer vi os med at spille kort.»

Josefa vilde gjerne gjøre alt det broren vilde, og saa løp hun bort og hentet kortene. Rudolf sa: «Vi begynder at spille om de pengene vi har tjent; men vi skal altid gi tilbake igjen det vi har vundet.» Ja, det vilde Josefa gjerne. Nu begyndte de at spille, og snart hadde Rudolf mistet alle pengene sine. Da sa han: «Ja, nu kan jeg ikke spille mer; for jeg har mistet alle pengene mine; men nu maa du gi mig dem igjen.» Søsteren gav ham dem igjen slik som de var blit enige om. Saa begyndte de at spille paanyt. Men nu tapte Josefa alle sine penger. Hun sa til broren: «Ja, nu faar du gi mig pengene igjen, saa jeg kan spille vi-

dere.» «Aa, jo,» sa Rudolf. «Da maatte jeg være gal! Tror du jeg sitter her og kaster bort tiden til ingen nytte. Nei, du kan være viss paa jeg ikke gir dig noget igjen.» Josefa blev saa bedrøvet og mindet broren om hvad de var blit enige om, da de begyndte at spille; men Rudolf brød sig ikke om det og sa at han hadde vundet pengene. Da tok Josefa tre daler av kapitalen og begyndte at spille igjen. Nu var Rudolf uheldig, og Josefa heldig; for hun vandt først alle sine penger igjen og endda alle Rudolfs. Nu bad Rudolf om at faa igjen sine penger; men da svarte Josefa: «Du vilde ikke gi mig igjen mine penger, da faar ikke du igjen dine heller.» Da blev Rudolf sint og sa hvis hun ikke gjorde det, skulde han forbande hende, saa hverken himmel eller jord tok imot hende. Hun lot sig ikke skræmme, og da forbandet Rudolf hende virkelig, og med ett aapnet jorden sig og opslukte Josefa, og hun sank ned til fiskenes konge. Han tok imot hende; for han syntes synd paa hende. Med det samme kom pleiefaren ind i butikken for at se til dem, og han spurte straks: «Hvor er Josefa?» «Hun er gaat paa torvet,» sa Rudolf. I begyndelsen trodde ogsaa kjøbmanden det; men da det begyndte at bli mørkt, og hun endda ikke var kommet igjen, syntes han det var rart, og saa spurte han Rudolf igjen, hvor det var blit av hende. Nu visste Rudolf ingen anden raad end at fortælle sandheten, og saa fortalte han hele historien. Han sa: «Da hun ikke vilde gi mig pengene igjen, forbandet jeg hende og sa, at hverken himmel eller jord skulde ta imot hende. Da aapnet jorden sig, og nu vet jeg ikke hvor det er blit av hende.» Da sa kjøbmanden: «Du ondskapsfulde menneske! Hvordan kunde du forbande

din søster. Men har du gjort det, saa forbander nu jeg dig, og gid hverken himmel eller jord vil ha dig; men gid du maa vandre om, til du finder søster din igjen.» Da aapnet jorden sig, og Rudolf sank ned, og han sank og sank helt til han kom til Arabien.

Han gik og gik uten at stanse; han traf ingen og saa ingenting uten endeløse ørkener, og han visste ikke hvor veien gik. Endelig saa han et slot langt borte, og han skyndte sig endda mer; men da han kom dit, var porten lukket. Han tittet gjennom sprinklene og saa en gammel mand som gik frem og tilbake i gaarden. Den gamle manden saa ham ogsaa; han undret sig over, hvor vakker han var, og han spurte hvordan han var kommet dit, og hvad han vilde. Han svarte: «Jeg vilde gjerne ha tjeneste.» «Ja,» sa manden, «jeg vet ikke om der er nogen tjeneste for dig her paa gaarden. Den maa kongen gi dig; han bor paa slottet her. Nu skal jeg gaa og si det til ham.» Gamlingen gik til kongen og sa: «Stormægtige konge! Utenfor slottet staar en gut med guldhaar; han spør om han ikke kan faa tjeneste hos Deres majestæt.» Kongen sa: «La gutten med guldhaaret komme til mig.» Da han kom ind, spurte kongen ham om han var vant til at stelle hester. «Ja, det forstaar sig,» sa gutten. Nu blev han sat til at være staldknekt. Men da det var gaat et par aar, var gutten blit saa stor at hesten næsten ikke kunde bære ham. Nu døde en gammel kusk som var sat til at kjøre ved og vand til kjøkkenet med to hester; men hestene var saa magre og usle at de ikke orket gaa ut av stalden. Kongen sa til gutten: «Nu skal du fôre hestene slik, at du kan skaffe kokkene alt de vil ha. Er du flink og bra, skal jeg sætte dig over mere.»

Han fôret hestene godt og de kom sig saa pas, at han kunde føre dem til brønden og vande dem. Kongen sa til gutten: «Du kan leie hestene ned til stranden om kvelden; der blir de kanske endda fetere av det deilige grønne græsset som er der.» Gutten førte nu hestene til stranden om kvelden og lot dem beite der til klokken ti. Da kom han til at se utover det Røde Hav, og med ett delte bølgene sig, og op av vandet steg den deiligste kvinde i verden. Hun ropte til ham: «Hør du, gjem dig ikke; kom hit og spis og drik og snak litt med mig.» Gutten gik bort til hende og satte sig og snakket med hende. Da han skulde gaa, tok hun op et tørklæ og tørret hestene med, og da blev det til de deiligste røde hester, du kan tænke dig, ja, det var rent en lyst at se dem. Saa vendte hun sig om og borte var hun.

Saa førte gutten hestene hjem. Men da de andre kuskene fik se hestene, gik de til kongen og sa: «Jo, det er en fin gut vi har faat her paa slottet. Inat har han stjaalet et par prægtige røde hester; naar han som eier dem opdager det, blir det stor skam for hele hoffet.» «Det kan ikke være mulig,» sa kongen. «Jo,» sa de, «det er saa allikevel.»

Gutten bandt nu hestene og kongen ropte ham bort til sig og sa: «Hvordan tør du komme hit med de hestene du har stjaalet? Naar nu han som eier dem kommer, blir det stor skade for mig ogsaa.» «Stor-mægtige konge!» svarte gutten. «Det behøver De ikke være ræd for. Jeg har ikke stjaalet hestene; men jeg er vant til at skjære høiet smaatt og maale vandet jeg gir dem, og jeg stikker ikke havrepengene i lommen, som de andre kuskene gjør. Vil De ikke tro mig, saa

kom og se paa hestene, de er merket med kongens merke.» Kongen gik, og han fandt sit eget merke paa hestene. Da gav han gutten tyve dukater. Gutten blev svært glad over at faa saa mange penger. Den næste kvelden tok han igjen hestene med sig og lot dem beite paa stranden til klokken var elleve. Da saa han utover det Røde Hav. Med én gang delte det sig, og den deiligste kvinde i verden steg op av vandet. Gutten vilde først gjemme sig; men han fandt ingen steds hvor han kunde faa gjort det. «Hør her du!» ropte hun, «gjem dig ikke, kom heller hit til mig og snak litt med mig. Gutten gjorde det. Da gutten skulde gaa, tørret hun hestene med tørklæet, og straks stod det to prægtige sølvgraa hester der. De var saa vakre at det skinte lang vei av dem. Saa suste og bruste det Røde Hav, den

deiligste kvinde i verden var borte, og gutten stod der alene. Da han kom hjem med hestene, og de andre kuskene fik se dem, fór de til kongen og sa: «Det er en tyv her paa gaarden!» «Hvordan det?» spurte kongen. «Jo, nu har gutten stjaalet et par sølvgraa hester, og de er saa prægtige, at naar eieren faar greie paa det, kan det kanske koste Deres majestæt livet.» «Nei, det er umulig,» sa kongen. «Ja, det er nu saa allikevel, da,» sa de. Gutten satte hestene ind i stalden, og kongen ropte paa ham. «Hør her,» sa han, «hvor har du faat de hestene fra? Hvordan kan du være saa fræk at du kommer hit med stjaalne saker. Hvis eieren kommer, kan det jo koste mig livet.» Men gutten svarte: «Vær ikke ræd. Jeg har ikke stjaalet hestene. Men jeg har den skikken at jeg smaahakker høiet til dem og maaler vandet, og saa stikker jeg ikke havrepengene i lommen som andre kusker gjør. Vil Deres majestæt ikke tro mig, saa kan De se paa hestene, de er brændt med kongens merke.» Kongen gik bort og saa paa dem, og de hadde ganske rigtig hans merke paa benet. Saa fik gutten igjen en hel næve dukater, og nu var han inderlig glad over at han hadde saa mange penger. Nu blev han hjemme i tre dager; men den tredje kvelden gik det som før. Han førte hestene ut paa stranden og lot dem beite der. Da klokken slok tolv, saa han utover det Røde Hav, og med ett delte det sig, og den deiligste kvinde i verden steg op av vandet og ropte: «Hør her du! Kom hit til mig og snak litt med mig!» Gutten gik bort til hende og snakket med hende. «Hør nu paa mig,» sa hun. «Hvis du vil at jeg skal bli din og du min, saa maa du aldrig gaa og skryte av at du har en vakker kjæreste, for hvis du sier et eneste ord om mig

til noget menneske, saa kan jeg aldrig bli din.» Da han skulde gaa, tok hun igjen og tørret hestene med klæet, og straks stod det et par deilige guld-farvede hester der. De skinte slik, at det næsten gjorde vondt i øinene at se paa dem. Saa snudde den skjønne havfrue sig om, det Røde Hav suste og bruste, og borte var hun.

Gutten tok guld-hestene med sig hjem. Da de andre kuskene saa dem, gik de igjen til kongen og sa: «Jo, det er rigtig en tyveknekt vi har faat her paa gaarden!» «Hvordan det?» spurte kongen. «Jo,» svarte de, «inat har han stjålet to guldhester og de er saa deilige, at naar eieren opdager det, kanske De kommer til at miste baade land og rike.» «Aa, det er umulig,» sa kongen. «Ja, det er nu saa, da,» sa de. Gutten drog hestene ind i stalden. Kongen lot gutten gjøre som han vilde, og han tænkte ved sig selv: «Den gutten maa kunne mere end et troll.»

Nu hadde kongen en gammel staskusk som hadde tjent hos ham i mange aar. Kongen bad baade ham og gutten komme ind. «Hør nu her,» sa han til den gamle kusken, «du har tjent længe hos mig, nu maa du ikke bli sint, hverken paa mig eller gutten; men fra idag av skal han være staskusk, og du skal kjøre ved og vand til kjøkkenet.» Saa blev gutten staskusk; men den gamle kusken blev rasende sint paa ham og sa: «Den skarven! Komme her paa gaarden og tar pladsen fra mig!» Men gutten hadde gode dage, for han behøvde aldrig at kjøre, uten naar kongen var ute og kjørte paa stas. Til middags og kvelds spiste han med de andre kuskene. Den gamle kusken var altid sint paa ham, og engang de sat og spiste, sa han: «Dere skal

se den gutten tænker paa at bli konge selv og gifte sig med prinsessen.» Men gutten sa: «Jeg gir prinsessen en god dag, hende bryr jeg mig ikke noget om. Hun er ingenting mot kjæresten min.» Den kamle kusken gik straks til kongen og sa: «Jeg har noget at melde. De andre kuskene snakket sig imellem, om ikke staskusken tænkte paa at bli konge og faa prinsessen; men da sa han: «Jeg gir prinsessen en god dag, jeg bryr mig ikke om hende. Hun er ingenting mot kjæresten min.» Da blev kongen rigtig sint og kaldte gutten for sig: «Hvad sa du igaar kveld til de andre kuskene?» spurte han. «Jeg,» sa gutten, «jeg har ikke sagt noget til dem.» Men kongen sa: «Negt det nu ikke, si det like ut, det er det bedste.» Gutten kunde da ikke gjøre andet end at tilstaa. Kongen dømte nu, at gutten skulde hænges næste morgen klokken otte, de skulde sætte op galgen om natten. Gutten bad om at faa snakke med kongen én gang til, og det fik han lov til. Kongen spurte hvad han vilde. «Da det nu er sikkert at jeg maa dø,» sa gutten, «saa vil jeg be om at galgen maa bli reist op nede ved stranden, hvor jeg saa ofte har været med hestene.» Det blev gjort som gutten hadde bedt om, og da klokken slog otte, tok to mænd ham mellem sig og førte ham ditut. Paa veien sa han til dem: «Hvis dere vil henge mig op slik at jeg ikke kan falde ned og heller ikke kvæles, mens jeg henger, saa skal dere faa en hel skjeppe dukater av mig.» Det vilde mændene gjerne ha, og saa hang de ham op slik at han hverken faldt ned eller blev kvalt.

Da de var gaat sin vei, sprang han ned av galgen, satte sig under den og graat saa saart. Han var saa bedrøvet, at han gjerne skulde gjemt sig under jorden.

Mens han sat og graat, saa han utover det Røde Hav. Med ett delte det sig, og den skjønneste kvinde i verden steg op og ropte: «Kom hit til mig, det er bedre end at sitte og være bedrøvet. Sa jeg dig ikke at det vilde gaa slik? Nu hadde du nær mistet livet. Du maa ikke skryte av mig. Det gjør os begge skade; men du kan jo ikke la det være. Før kunde jeg gaa frit hvor jeg vilde; men nu maa jeg være bare i min egen by, og hele byen maa bære sorg saa længe jeg ikke kan snakke med dig. Men det blir længe til; for selv om vi træffer hverandre, saa kjender vi hverandre ikke, om vi saa spiser av samme fat og drikker av samme bæger.» Saa vendte hun sig fra ham, det Røde Hav suste og bruste, og borte var hun. Men gutten reiste sig og gik sin vei.

Som han nu gik, kom han til en mauttue; den var saa stor at han ikke visste, hvordan han skulde komme gjennem den. Han blev derfor staaende midt i den og tænkte: «Hvad skal jeg gjøre med disse dyrene, ikke vil jeg slaa dem ihjel, og jeg vil saa nødig traæ paa nogen av dem.» Da kom maurdronningen frem og sa: «Jeg skjønner du har et godt hjerte, siden du ikke vil slaa os ihjel og ikke traæ paa os, vær ikke bedrøvet, den ene tjenesten er den andre værd. Kommer du i nød nogen gang, saa bare si: «Maurdronning, gi mig din styrke, jeg gir dig min igjen» — saa blir du straks til en maur. Og naar du vil bli menneske igjen, skal du si: «Maurdronning, gi mig min styrke igjen, jeg gir dig ogsaa din.» Gutten blev svært glad over at han hadde lært en slik kunst, og saa gik han videre frem; for nu kunde han komme frem, hvor han vilde. Da han igjen hadde gaat et stykke, traf han saa mange ørner, at

han ikke skjønte hvordan han skulde komme frem. Han blev staaende og tænkte: «Hvad skal jeg gjøre nu? Jeg kan ikke slaa dem ihjel, og jeg vil nødig gjøre nogen av dem noget vondt.» Da sa ørnekongen: «Jeg skjønner du har et godt hjerte, du skal ikke være be-
drøvet; den ene tjenesten er den andre værd. Hvis du kommer i nød nogen gang, skal du bare si: «Ørnekonge, gi mig din styrke, jeg gir dig min igjen» — da blir du straks til en ørn og kan flyve, hvorhen du vil. Men naar du sier: «Ørnekonge, her har du din styrke, gi mig min igjen» — saa blir du straks til menneske igjen.» Gutten blev svært glad over at ha lært to slike kunster. Nu var han ikke ræd for hvorledes han skulde komme gjennom verden.

Saa gik han videre frem og kom til et vertshus. Der bodde det en mand som var to hundrede aar gammel. Gutten hilste og sa: «Goddag, gamlefar!» «Det var godt du sa saa,» sa gamlen, «for ellers maatte du ha mistet livet, om du saa hadde hat tusen liv. Hvad vil du her?» Gutten svarte: «Jeg leter efter fiskenes konge. Jeg vilde gjerne vite noget om ham.» «Nu er jeg to hundre aar,» sa manden; «men jeg har aldrig hørt snakke om fiskekongen før. Det kan ikke nytte, du gaar og spør efter ham. Du kan heller bli her hos mig; for jeg har ingen tjenestegut.» «Om jeg saa skulde dø,» sa gutten, «her blir jeg ikke.» «Jeg mener det bare godt med dig,» sa gammelen, «og jeg vil ikke være skyld i at det skal gaa dig galt. Et litet stykke herfra ligger hundrede gjetere med hundrede hunder saa store som kalver, og du kan ikke komme nogen anden vei; derfor maa du dø, om du saa hadde tusen liv.» «Ja,» sa gutten, «det er det samme enten jeg

dør her eller der,» og saa lot han manden staa og gik sin vei. Bedst han gik, kom han til en stor ild, og rundt om den laa hundrede gjeterne og hundrede hunder. «Ja, hvad skal jeg gjøre nu?» tænkte han, «gaar jeg gjennem her som jeg er, saa river de mig i tusen stykker, saa det ikke blir filla igjen av mig, gjør jeg mig til en maur, saa traar kanske en av dem paa mig, og saa er det ogsaa forbi med mig, og gjør jeg mig til en ørn, saa faar kanske en av gjeterne se mig og skyter mig. Men det faar staa i Guds haand. Ørnekonige! Gi mig din styrke, jeg gir dig min igjen!» Straks blev han til en ørn, fløi høit op i veiret og ganske sagte ned igjen paa den andre siden, saa ingen av hundene la merke til ham. «Ørnekonige!» sa han saa, «gi mig min styrke igjen, her har du din!» Og straks blev han til et menneske igjen. Gamlegjeteren, som var tre hundrede aar gammel, saa ikke gutten før han kom imot ham og hilste: «God aften, gamlefar!» «Velkommen,» sa han, «du har sandelig lykken med dig, siden hundene ikke har lagt merke til dig. Hvorledes er du kommet hit, og hvad er det du vil?» «Jeg gaar og spør efter fiskekongen,» sa gutten, «jeg vilde gjerne vite noget om ham.» «Nu er jeg tre hundrede aar gammel,» sa manden, «og aldrig har jeg hørt snakke om fiskekongen. Det nytter ikke du gaar og spør efter ham, bliv heller her og ta tjeneste, du behøver ikke gjøre stort, du maa bare altid være her paa gaarden.» «Ja, saa kan jeg jo gjerne bli her,» sa gutten. Men de hundrede gjeterne tjente hos den deiligste kvinde i verden, og de gjætte hundrede gjeter som de melket hver morgen, til de fik en stamp fuld av melk, og i den badet den skjønnne havfrue sig. Men det var ingen forskjel paa melken og al-

mindelig vand, før gutten en morgen bar melken ind. Men da den deiligste kvinde i verden hadde badet sig i den melken, blev huden hendes saa bløt og fin som paa et litet barn. De kjendte ikke hverandre, endda de hadde snakket sammen. Den næste morgen var det en anden som bragte hende melken. Hun vasket sig litt i melken; men den var ikke slik som da gutten hadde bragt den ind. Da sa hun: «Si til ham som var her med melken igaar, at han skal komme med den imorgen ogsaa.» Den næste morgen kom gutten med melken, og da hun hadde vasket sig i den, blev huden hendes som paa et litet barn. Hun sa til gutten: «Du kan bli her hos mig, du.» «Nei, det kan jeg ikke,» sa gutten, «jeg maa være hos de hundrede gjeterne. Da han kom hjem, spurte han gamlegjeteren om det ikke var et vertshus tæt ved. «Ja, hvad slags vertshus skulde det være?» spurte han. «Slikt et vertshus hvor folk danser og morer sig, vel,» sa gutten. «Jo, der er nok av slike,» sa gammelen, «og du kan gjerne gaa og danse; men du maa passe dig; for der er slemme folk der ogsaa som kan slaa dig ihjel.» «Ja, men naar ikke jeg gjør dem noget, da,» sa gutten. «Ja, saa kan du gaa,» sa gammelen.

Da det blev mørkt, gik gutten. Men han gik ikke til vertshuset; han gik til slottet hvor den skjønne havfrue bodde. Da han kom dit, var porten lukket, saa han ikke kunde komme ind. Han stod en stund og tænkte paa hvad han skulde gjøre; men saa sa han: «Maurdrønning! Gi mig din styrke, jeg gir dig min igjen.» Saa blev han til en maur og krøp under porten, opover trappene og op til det værelset hvor den skjønne havfrue sov med piken sin. Han krøp ind gjennem nøkkelhullet, op i sengen og stak den skjønne havfrue,

saa hun skrek høit og sa til piken: «Du har ikke set ordentlig efter i sengen.» De tændte lys og lette og lette; men de fandt bare en maur. Han gjorde slik en tø, tre ganger; men da grep havfruen til i en fart, fanget mauren med klypen og puttet den ned paa en flaske som hun satte i vinduet. Nu var mauren fanget. «Hvis jeg nu blir maur,» tænkte gutten, «saa maa jeg dø her i flasken; «men hvis jeg blir mig selv igjen, saa vet jo alle at det var mig.» Da det blev dag tænkte han, at det var altfor galt at dø som maur, han fik prøve, og saa ropte han: «Maurdronning! Gi mig min styrke, her er din igjen.» Med det samme kom der en gut op av flasken, og han var saa vakker, at havfruen blev glad i ham. «Gaa ikke bort,» ropte hun, «bli her hos mig!» Men gutten var glad han kunde slippe bort, derfor hørte han ikke paa hvad hun sa, men gik hjem og sa til den gamle gjeteren: «Gamlefar, nu er jeg kjed av tjenesten. Nu gaar jeg dit jeg kom

fra.» «Ja vel,» sa gammelen, «naar du ikke har lyst, saa vil jeg ikke holde paa dig, om du saa var min egen søn. Gaa du, og Vorherre være med dig!»

Saa gik gutten sin vei, og han gik til han kom til den stranden hvor havfruen pleide at komme op av vandet. Han saa at bølgerne gik nedover akkurat som trappetrin, akkurat som om de var hugget av sten. «Det faar staa i Guds haand,» tænkte han, «jeg vil gaa derned.» Saa gik han ned av trappen og gik helt til han kom til et land. Da suste og bruste det Røde Hav og lukket sig over ham, og han blev dernede. Han hadde gaat saa længe at han holdt paa at dø av sult og tørst. Da kom han med én gang til en deilig frugthave, der var alle slags frugttrær, og under hvert træ stod en guldseng. Han var saa sulten at han tænkte: «Det faar gaa som det vil, jeg tar av frugten!» Saa begyndte han at spise av et pæretræ, og da han var mæt, begyndte han at gaa op og ned mellem guldsengene. Dette var fiskekongens gaard; men til al lykke for gutten var han ikke hjemme, men ute og styrte landet sit. Om litt kom fiskedronningen fra slottet og ned i haven. Da gutten saa hende, faldt han paa knæ for hende og sa: «Dronning, jeg vil ikke negte det, jeg har spist av guldpærene; for jeg var saa sulten.» «Du skal ikke være ræd,» sa hun, «ingen skal gjøre dig noget.» Saa tok hun ham i haanden, leiet ham ind til sig og gav ham baade mat og drikke. Gutten spiste sig rigtig mæt, og saa la han sig til at sove. Da klokken var otte om kvelden, kom fiskekongen hjem, og med det samme han kom ind av døren, sa han: «Jeg lugter fremmede.» «Aa jo, hvem skulde det være?» svarte dronningen, «det er jo ingen her.» «Aa, negt

ikke, la dem bare komme frem,» sa kongen. Det kunde ikke nytte at negte længer. Hun fortalte da at det var kommet en gut fra fremmed land, og hun hadde git ham mat og drikke. Da sa kongen: «Ja, la saa mig ogsaa faa noget at spise.» De satte sig for at spise til kvelds. Mens de sat ved bordet, sa kongen til gutten: «Kom nu hit og pis med os.» Mange tak, konge,» sa han, «men jeg har faat nok.» «Aa, bare kom og spis,» sa kongen igjen. Saa stod gutten op, spiste og drak, og saa gik han bort og la sig igjen. Kongen og dronningen tok nu frem et kortspil og satte sig til at spille om penger, og kongen sa: «Kom og spil med os!» «Ikke for alt i verden, konge,» sa gutten, «det er jo det som er skyld i at jeg maa vandre slik omkring som jeg gjør.» Kongen sa ikke mer da; men siden spurte han ham to ganger om han ikke vilde spille, men fik hver gang samme svar. Saa spurte kongen hvad han mente med det, at det var derfor han maatte vandre omkring. Saa fortalte gutten, hvorledes alt var gaat til, om kortspillet med søsteren, og at han hadde forbandet hende. Da blev fiskedronningen glad, reiste sig op og gik over i det andre slottet; for der bodde bror til fiskekongen, og han var gift med guttens søster. «Her er din bror,» ropte hun; men da begyndte Josefa at skjælte slik, at hun ikke orket gaa og møte ham engang. Da tok dronningen gutten ved haanden og førte ham bort til søsteren, og de kjendte hverandre igjen med én gang og graat av glæde.

Om en stund sa gutten til søsteren: «Nu maa du si til din mand at han maa reise hjem med os; for hvis ikke han vil følge med, mister jeg dig jo igjen.» Saa pakket de tolv vogner fulde av sølv og guld og reiste

hjem til sit eget land, og fiskekongens bror fulgte med dem. Nu var forældrene deres blit saa gamle at de næsten ikke orket gaa mer, og slik var det med kjøbmanden og konen hans ogsaa. Da de kom til farens hus, sa gutten: «God aften, far.» «Velkommen, prins,» sa den gamle manden, «jeg kan da ikke være Deres far?» «Aa, det kunde du nok være,» sa gutten; «men kan vi faa hus her i nat?» «Det kunde dere nok,» sa han, «bare huset var saa pas.» «Vi kan godt ligge ute i svalen i nat,» sa gutten. Saa gik de ind alle tre og var der til over morgenen. «Nu, hvormeget skal du saa ha for nattelogiet, far?» sa gutten. «Aa, det var daarlig for en slik kongssøn som du er,» sa den gamle, «jeg skal ikke ha noget for det.» «Ja, men jeg vil ikke ha det for ingenting,» sa gutten, og saa læsset de av ute i gaarden seks vogner fulde av guld og sølv. Den andre kvelden gik de til den gamle kjøbmanden. «God aften, gamlefår,» sa gutten. «Velkommen, prins,» sa han. «Var det mulig at faa være her i nat?» spurte gutten. Ja, det kunde de da gjerne, og han gav dem god kveldsmat og gode senger, og de laa der til om morgenen. Da spurte gutten, hvad kjøbmanden skulde ha, fordi de hadde faat være der. Kjøbmanden sa han vilde ikke ha noget av slik en prins; men gutten vilde ikke ha noget for ingenting og læsset av to vogner med guld og sølv utenfor huset til kjøbmanden. De hadde nu fire vogner selv, og de reiste de utenfor byen med. Da de var kommet et stykke utenfor byen, møtte de en tigger; men den tiggeren var Vorherre selv, og han gik efter dem hele tiden og tigget og bad, og de øste penger ut til ham med hænderne, saa han ikke kunde faa op alle engang. Saa spurte han dem om det ikke

var noget de ønsket sig, noget de vilde be Vorherre om. «Jeg ønsker ingenting for mig selv,» sa gutten; «men jeg har gamle forældre og pleieforældre, og jeg vilde gjerne de skulde bli likesaa unge og leve likesaa længe som os.» Med det samme var tiggeren borte. De vendte om og gik tilbage til forældrene. Da de kom hjem, var de fire gamle folkene likesaa unge som de andre tre. Gutten fortalte far sin hvordan alt var gaat til, og fiskekongens bror giftet sig ordentlig med Josefa, og saa levet de i fryd og glæde alle sammen.
